

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας, 1998

Η λειτουργία των Βιβλιοθηκών μπορεί να είναι εκτός από χρηστική, εργαλειακή και ευρύτητα παιδευτική, πολιτιστική. Μια διαφορετική δυναμική μπορεί να αναπτυχθεί μέσα σ' αυτές, ώστε το συγκεντρωμένο υλικό να μην περιμένει παθητικά τον αναγνώστη αλλά να αναδειχθεί προσελκύνοντας ιδιαίτερα τα νέα παιδιά.

Με αυτό το σκεπτικό φιλοξενήσαμε τις μουσειοσκευές του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακρόπολης. Αρχικά δανειστήκαμε (1ος κύκλος παρουσιάσεων) τις μουσειοσκευές "Πάμε στην Ακρόπολη", "Λιθοξοϊκή" και "Ένας Αρχαίος Ναός", και κατόπιν (2ος κύκλος παρουσιάσεων) την "Αρχαία Ελληνική Ενδυμασία", τα "Αρχαία Μουσικά Όργανα" και τη "Ζωφόρο του Παρθενώνα".

Η Βιβλιοθήκη ετοίμασε ενημερωτικό φυλλάδιο και αφίσα, τα οποία στάλθηκαν στα σχολεία της περιοχής μέσω των Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Στον 1ο κύκλο η πρόταση αφορούσε τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, γιατί –ως φιλόλογος– είχα επαφή με τα προγράμματα και την ύλη διδασκαλίας αυτής της βαθμίδας εκπαίδευσης. Η συμμετοχή όμως και το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών μάς οδήγησε στον 2ο κύκλο να απευθυνθούμε και στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η Βιβλιοθήκη προσάρμοζε την παρουσίαση του υλικού στα ενδιαφέροντα, τις γνώσεις, την ηλικία των μαθητών και οι καθηγητές ή δάσκαλοι συνέδεαν τις προσφερόμενες γνώσεις με τη διδασκαλία τους. Η προετοιμασία των μαθητών για τα προγράμματα ήταν στην κρίση του κάθε εκπαιδευτικού. Εξάλλου δεν επιδιωκόταν ο "έλεγχος" των γνώσεων των μαθητών, αλλά η κατάκτηση καινούριων γνώσεων, η ανάπτυξη ερευνητικής διάθεσης, η συμμετοχή των μαθητών.

Στο χώρο υποδοχής των μαθητών υπήρχε έκθεση βιβλίων σχετικών με την αρχαιότητα και υπήρχε ενδιαφέρον από τη μεριά των παιδιών για τα βιβλία γιατί:

- πρώτη φορά έβρισκαν συγκεντρωμένα βιβλία για ένα θέμα π.χ. για την αρχαία ελληνική μουσική και ενδυμασία
- ήθελαν να βρουν υλικό για κάποιες εργασίες που τους είχαν ανατεθεί, π.χ. για το αρχαίο ελληνικό θέατρο
- επρόκειτο να επισκεφθούν την Ακρόπολη και ήθελαν να ξεφυλλίσουν π.χ. τους οδηγούς του Μουσείου της Ακρόπολης.

Στον 1ο κύκλο γινόταν παρουσίαση και των τριών μουσειοσκευών στην αίθουσα διαλέξεων της Βιβλιοθήκης, όπου είχαν διαμορφωθεί κατάλληλα τρεις χώροι, με το υλικό της μουσειοσκευής στο κέντρο του καθενός. Αρχίζαμε με τη μουσειοσκευή "Πάμε στην Ακρόπολη". Γινόταν παρουσίαση του χώρου, των κτηρίων, της λειτουργίας τους. Συνεχίζαμε με την παρουσίαση των άλλων δύο μουσειοσκευών στους άλλους δύο χώρους και κατόπιν τα παιδιά, χωρισμένα σε τρεις ομάδες τοποθετούσαν τα κτήρια στο πρόπλασμα του Βράχου, δοκίμαζαν να λαξεύσουν κομμάτια μαρμάρου, σχημάτιζαν κίονες, ναούς, αναγνωρίζοντας το ρυθμό τους. Όταν πια και οι τρεις ομάδες είχαν περάσει και από τους τρεις

χώρους, ολοκληρώνόταν η παρουσίαση με συζήτηση, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και την ηλικία των παιδιών.

Τον κύκλο αυτό παρακολούθησαν 469 μαθητές (197 παιδιά της Α' Γυμνασίου, 64 της Β' και 123 της Γ' Γυμνασίου καθώς και 58 της Α' και 27 της Γ' Λυκείου). Θα ήθελα να πω δυο λόγια για τη συμμετοχή των παιδιών της Γ' Λυκείου, που δείχνει πως το σημαντικό στο υλικό των μουσειοσκευών είναι ότι προσαρμόζονται κάθε φορά στην ηλικία, το επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των παιδιών. Συνδέοντας την παρακολούθηση των προγραμμάτων με τη διδασκαλία του δοκιμίου του Χρ. Καρούζου "Η κλασική πλαστική", τα παιδιά έκαναν ουσιαστικές παρατηρήσεις για την αρχαία ελληνική τέχνη και την εξέλιξή της. Συζητήσαμε για το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν τα μνημεία, την ετυμολογία των ονομάτων, τους μύθους που συνδέονται με το χώρο και την αισθητική του χώρου και των μνημείων.

Στο 2ο κύκλο το ενδιαφέρον εκπαιδευτικών και μαθητών ήταν επίσης έντονο. Θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τη γοητεία που ασκούν στους πάντες θέματα όπως ενδυμασία, μουσική των αρχαίων Ελλήνων αλλά και το ενδιαφέρον για τα γλυπτά του Παρθενώνα. Παρακολούθησαν το πρόγραμμα για την ενδυμασία 792 παιδιά (μαθητές Δ', Ε', ΣΤ' δημοτικού, Α', Β', Γ' γυμνασίου, Α' και Β' λυκείου). Ανάμεσά τους ήταν και 13 μαθητές ενός Ειδικού Σχολείου που συμμετείχαν στο πρόγραμμα για τη μουσική. Ακόμη και μαθητές λυκείου δοκίμαζαν τις ενδυμασίες ή ήθελαν να κρατήσουν στα χέρια τους τα αντίγραφα των αρχαίων ελληνικών οργάνων και να ακούσουν τον ήχο τους, κάτι που κατάφεραν με αρκετή επιτυχία οι μαθητές του Μουσικού Σχολείου. Θα ήθελα να αναφερθώ και στην περίπτωση του Ειδικού Σχολείου, μια εμπειρία σημαντική για μένα αλλά και για τα παιδιά, αφού είχαν την ευκαιρία να βγουν από το χώρο του σχολείου τους, να επισκεφθούν έναν άλλο δημόσιο χώρο και να ζήσουν κάτι διαφορετικό: όλα δοκίμασαν τα ρούχα, κράτησαν στα χέρια τους τα μουσικά όργανα και τραγούδησαν όλα μαζί, καθώς ο δάσκαλός τους κρατούσε το ρυθμό με το τύμπανο.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Ακρόπολης προσφέρουν γνώσεις που βοηθούν τα παιδιά να προσεγγίσουν την πολιτιστική μας κληρονομιά, με τρόπο βιωματικό. Σ' αυτό το σημείο αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων για όλη την προσφορά και τη στήριξη που πάντα μας παρέχει. Ο δανεισμός των μουσειοσκευών από τη Βιβλιοθήκη της Λάρισας πιστεύω ότι ήταν μια προσπάθεια με αποτελέσματα σημαντικά. Το όφελος για τα παιδιά ήταν γνώση ουσιαστική, που μέσα από τον εναλλακτικό αυτό τρόπο διδασκαλίας, κατακτήθηκε με έναν τρόπο ιδιαίτερα ευχάριστο. Ακόμη, επειδή κατακτήθηκε στο χώρο της Βιβλιοθήκης, έκανε τη Βιβλιοθήκη ένα χώρο ζωντανής γνώσης. Κι ακόμη, έμαθε στα παιδιά πού μπορούν να πάρουν χρήσιμες πληροφορίες, πού να ψάχνουν για χρήσιμα στοιχεία ώστε να μπορούν να σχεδιάσουν επόμενες αναζητήσεις.

Π. Μυλωνά